

PRESSITEADE nr 52/25

Luxembourg, 29. aprill 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-181/23 | komisjon vs. Malta (investoritele kodakondsuse andmine)

Liidu kodakondsus: Malta rakendatav investoritele kodakondsuse andmise kava on liidu õigusega vastuolus

Liidu kodakondsust ei või omandada äritehingu tulemusel

Kuigi liikmesriigi kodakondsuse andmise ja kaotamise tingimuste määratlemine kuulub liikmesriigi pädevusse, tuleb seda pädevust teostada liidu õigust järgides. Kodakondsussuhe liikmesriigiga põhineb erilisel solidaarsus- ja lojaalsussuhtel selle riigi ja tema kodanike vahel ning vastastikustel õigustel ja kohustustel. Kui liikmesriik annab oma kodakondsuse ja seega automaatselt ka liidu kodakondsuse otseseks vastutaksuks investeringute või ette kindlaks määratud maksete eest tehingupõhise menetluse teel, rikub ta ilmselgelt neid põhimõtteid. Selline liidu kodaniku staatuse „äriks muutmine“ on vastuolus selle liidu kodakondsuse aluskontseptsiooniga, mis on määratletud aluslepingutes. See rikub lojaalse koostöö põhimõtet ja seab ohtu liikmesriikide vastastikuse usalduse seoses nende kodakondsuse andmisega – usalduse, mis oli aluslepingutega liidu kodakondsuse loomise eeldus.

Tulenevalt Malta kodakondsusseaduse muutmisest juulis 2020 võttis Malta vastu õigusakti¹, milles määrati kindlaks „otseinvesteringu kujul osutatud eriliste teenete eest naturalisatsiooni korras Malta kodakondsuse andmise“ kord (investoritele kodakondsuse andmise 2020. aasta kava)². Selle korra kohaselt võisid välismaised investorid taotleda naturalisatsiooni korras kodakondsust, kui nad vastasid teatud hulga tingimustele, mis olid peamiselt rahalist laadi.

Komisjon leidis, et see kord, mille kohaselt anti isikutele, kellel ei olnud Maltaga tegelikku sidet, kodakondsus naturalisatsiooni korras vastutaksu ette kindlaks määratud maksete või investeringute eest, kujutab endast liidu kodakondsust reguleerivate õigusnormide³ ja lojaalse koostöö põhimõtte⁴ rikkumist. Seega esitas ta nimetatud liikmesriigi vastu Euroopa Kohtule hagi.

Euroopa Kohus leidis, et kuna Malta on kehtestanud ja rakendanud investoritele kodakondsuse andmise 2020. aasta kava, mis tähendab seega liikmesriigi kodakondsuse ja sellest tulenevalt liidu kodaniku staatuse andmise **muutmist äriks**, siis on see liikmesriik **rikkunud liidu õigust**.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et igal liikmesriigil on vabadus määratleda tingimused, mille alusel ta annab või võtab ära oma kodakondsuse. Seda pädevust tuleb siiski teostada Euroopa Liidu õigust **järgides**. Nimelt ei võimalda aluslepingute tekst ega nende ülesehitus järeldada, et nende koostajad soovisid näha liikmesriigi kodakondsuse andmise osas ette erandi liidu õiguse järgimise kohustusest.

Euroopa kodakondsus tagab vaba liikumise vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval ühisel alal. See ühine ala põhineb kahel peamisel põhimõttel: liikmesriikide vastastikune usaldus ja riigisiseste otsuste vastastikune tunnustamine. Euroopa kodakondsus kehtestab liikmesriikidevahelist põhjanevat solidaarsust, mis rajaneb vastastikuste kohustuste kogumil. Iga liikmesriik peab seega lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt hoiduma mis tahes meetmetest, mis võivad liidu ühiseid eesmärgi ohtu seada.

Järelikult ei või liikmesriik anda oma kodakondsust – ja tegelikult Euroopa kodakondsust – vastutasuks ette kindlaks määratud maksete või investeeringute eest, kuna see tähendab sisuliselt kodakondsuse saamise muutmist pelgaks äritehinguks. Niisugune praktika ei võimalda luua liikmesriigi ja tema kodanike vahel vajalikku solidaarsuse ja lojaalsuse sidet ega tagada liikmesriikide vastastikust usaldust, mistõttu kujutab see endast lojaalse koostöö põhimõtte rikkumist.

MÄRKUS: Liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi liikmesriigi vastu, kes ei täida liidu õigusest tulenevaid kohustusi, võivad esitada komisjon või teine liikmesriik. Kui Euroopa Kohus tuvastab rikkumise, peab asjassepuutuv liikmesriik täitma kohtuotsuse võimalikult kiiresti. Kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole Euroopa Kohtu otsust täitnud, võib ta esitada uue hagi ja nõuda rahaliste sanktsioonide määramist. Kui komisjonile ei ole teatatud direktiivi ülevõtmise meetmetest, võib Euroopa Kohus komisjoni taotlusel määrata rahalised sanktsioonid juba esimeses kohtuotsuses.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Kohtuotsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, avaldatakse CURIA veebisaidil selle kuulutamise päeval.

Täiendavat teavet annab: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ 2020. aasta määrus eriliste teenete eest kodakondsuse andmise kohta, mis võeti vastu novembris 2020 Malta kodakondsusseaduse (muudetud 2020. aasta kodakondsusseadusega) artikli 10 lõike 9 alusel.

² 2020. aasta määruse III ja IV osa sisaldasid üksikasjalikke õigusnorme, mis reguleerisid eriliste teenete eest ning Malta majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse tehtud otseinvesteeringute eest naturalisatsiooni korras kodakondsuse saamise taotluste menetlemist.

³ ETLT artikkel 20.

⁴ ELL artikli 4 lõike 3.